

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 02
E vergunningen@odh.nl
I www.odh.nl

Zaaknummer : 00505751
Ons Kenmerk : ODH-2017-00134764
Datum : 28 DEC. 2017

Beschikking Waterwet

Onderwerp

Bij besluit van 2 juni 2014, kenmerk ODH-2014-00174034, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Waterwet aan Fa. J.W. Knoppert & Zn te 's-Gravenzande een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van het kassencomplex aan de Monsterseweg 28 - 50 te 's-Gravenzande. De percelen waarop het open bodemenergiesysteem zich bevindt, zijn kadastraal bekend gemeente 's-Gravenzande, sectie I, perceelnummers 6747 en 6669.

Bij besluit van 22 mei 2017, kenmerk ODH-2017-00051487, hebben wij op grond van de Waterwet een wijziging van deze vergunning verleend. De wijziging betrof het verlengen van de geldigheidsduur van de vergunning tot 31 december 2017.

Op 13 december 2017 heeft DLVge te Bleiswijk, namens Fa. J.W. Knoppert & Zn, een wijziging van de op 22 mei 2017 gewijzigde Waterwetvergunning van 2 juni 2014 aangevraagd. De wijziging heeft ook in dit geval betrekking op de geldigheidstermijn van de vergunning. De vergunning heeft nu een geldigheidsduur tot 31 december 2017. Fa. J.W. Knoppert & Zn verzoekt middels de aanvraag van 13 december 2017 de geldigheidsduur van de vergunning te verlengen tot 31 december 2018.

Besluit

Gelet op het bepaalde in de Waterwet, de Provinciewet, de Algemene wet bestuursrecht, de Wet milieubeheer en het Regionaal Waterplan Zuid-Holland 2016 – 2021 besluiten wij de gevraagde wijziging van de Waterwetvergunning van 2 juni 2014 (kenmerk ODH-2014-00174034) te weigeren.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
voor dezen,

K.G. Schaafsma
Plaatsvervangend Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Bij besluit van 2 juni 2014, kenmerk ODH-2014-00174034, hebben Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland op grond van de Waterwet aan Fa. J.W. Knoppert & Zn te 's-Gravenzande een vergunning verleend voor het onttrekken en retourneren van grondwater ten behoeve van een open bodemenergiesysteem voor de klimaatbeheersing van het kassencomplex aan de Monsterseweg 28 - 50 te 's-Gravenzande. De percelen waarop het open bodemenergiesysteem zich bevindt, zijn kadastraal bekend gemeente 's-Gravenzande, sectie I, perceelnummers 6747 en 6669.

De vergunning van 2 juni 2014 was verleend voor een periode van maximaal drie jaar, ingaande op de dag na bekendmaking van het besluit. Deze periode was ingegaan op 3 juni 2014. Bij besluit van 22 mei 2017, hebben wij een wijziging van deze vergunning verleend. De wijzigingsvergunning was verleend om de geldigheidstermijn te verlengen tot 31 december 2017. De geldigheidstermijn van de vergunning is dus bijna verstreken. De vergunning zal normaliter op 31 december 2017 komen te vervallen. Om deze reden heeft DLVge te Bleiswijk, namens Fa. J.W. Knoppert & Zn, op 13 december 2017 een wijziging van de (eerder gewijzigde) Waterwetvergunning aangevraagd. Verzocht wordt de geldigheidsduur te verlengen tot 31 december 2018. De aangegeven reden voor het verzoek tot verlenging is dat de gemeente Westland nog steeds bezig is met het opstellen van een bodemenergieplan. Mogelijk zou een dergelijk bodemenergieplan er toe kunnen leiden dat het open bodemenergiesysteem in het eerste watervoerende pakket in de toekomst beleidsmatig gezien zou kunnen worden toegestaan. Er zou dan mogelijk alsnog een vergunning voor onbepaalde tijd kunnen worden verleend.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht is toegepast op deze beschikking.

Adviezen

Bij deze procedure hebben wij betrokken:

- Burgemeester en wethouders van de Gemeente Westland;
- Dijkgraaf en hoogheemraden van het Hoogheemraadschap van Delfland.

Zienswijzen

Op grond van artikel 4:7 van de Algemene wet bestuursrecht zijn wij, alvorens de vergunningen te weigeren, verplicht de aanvrager te horen over ons voornemen. Op grond van artikel 4:11 van de Algemene wet bestuursrecht kan het horen echter achterwege worden gelaten als de vereiste spoed zich daartegen verzet. Aangezien de aanvraag pas op 13 december 2017 was ingediend, maar wij, vanwege het verlopen van de geldigheidsduur van de vergunningen op 31 december 2017, voor die datum dienden te beschikken, kan worden gesteld dat in dit geval sprake was van spoed. Ondanks deze spoed achtten wij het van belang de aanvrager toch de gelegenheid te geven zienswijzen naar voren te brengen. Per e-mailbericht van 21 december 2017 hebben wij de aanvrager daarom dan ook in de gelegenheid gesteld om uiterlijk 27 december 2017 om 12.00 uur zienswijzen over het voornemen tot weigering van de vergunningen naar voren te brengen. Een concept beschikking was bij ons e-mailbericht van 21 december 2017 gevoegd.

Op 21 december 2017 hebben wij per e-mailbericht (referentie pd/103.228/ks) van Duijsens & Van der Klei & Zwijnenberg Advocaten, namens Fa. J.W. Knoppert & Zn, een reactie ontvangen. In deze reactie wordt, samengevat, het volgende aangegeven. Op verzoek van tientallen kwekers in het Westland, waaronder Fa. J.W. Knoppert & Zn, werd door de gemeente een bodemenergieplan voorbereid. Het plan zou voor het einde

van 2017 gereed zijn, hierover zouden door de gemeente Westland toezeggingen zijn gedaan. De gemeente heeft later aangegeven dat het masterplan COASTAR is opgestart en dat het bodemenergieplan hier op moest wachten. Desgevraagd heeft wethouder Duijvestijn aangegeven met de Provincie en ook de Omgevingsdienst Haaglanden contact op te nemen om een en ander te verklaren en aan te geven dat dit niet tot negatieve gevolgen moet leiden voor diegenen die de toezegging hadden gekregen dat een bodemenergieplan op korte termijn gemaakt zou worden. Ten onrechte zouden wij dit niet meewegen in onze beschikking. Ons wordt verzocht contact op te nemen met de gemeente Westland en met name wethouder Duijvestijn, om ons te laten informeren over de stand van zaken rond COASTAR en het bodemenergieplan en gedane toezeggingen. Verzocht wordt om de vergunning alsnog te verlengen tot 31 december 2018.

Met betrekking tot de ontvangen reactie merken wij het volgende op. Besluiten op aanvragen op grond van artikel 6.4 van de Waterwet voor onttrekkingen en retourneringen voor open bodemenergiesystemen worden genomen door Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland en niet namens colleges van B&W van gemeenten. Toetsing vindt plaats op grond van wet- en regelgeving en provinciaal beleid. Wij zijn op 7 december 2017 op de hoogte gesteld dat het college van B&W van de gemeente in afwachting van het Masterplan COASTAR heeft besloten het bodemenergieplan voorsnog aan te houden. Hierbij hebben wij ook voldoende kennis genomen van de visie van de gemeente omtrent de mogelijke gevolgen van uitstel van het bodemenergieplan voor bestaande bodemenergiesystemen. De argumenten van de gemeente hebben wij betrokken bij onze afwegingen. Op basis van de binnengekomen reactie zien wij geen aanleiding ons standpunt te herzien.

Toetsingskader en grondslag beschikking

Op grond van artikel 6.4 van de Waterwet zijn wij bevoegd gezag om op deze aanvraag te beslissen. Bij de besluitvorming naar aanleiding van vergunningaanvragen krachtens de Waterwet dient volgens artikel 6.21 Waterwet rekening te worden gehouden met de doelstellingen in artikel 2.1 van de Waterwet. Provinciale Staten hebben op 29 juni 2016 het Regionaal Waterplan Zuid-Holland 2016 – 2021 (vanaf hier: Regionaal Waterplan) vastgesteld. Dit Regionaal Waterplan bestaat uit de Visie Ruimte en Mobiliteit, de Voortgangsnota Europese Kaderrichtlijn Water 2015 en het provinciaal Waterplan Zuid-Holland 2010-2015 (vanaf hier: Waterplan), voor zover dat ziet op hoofdstuk 4, 5 en bijlage 7 'Operationeel grondwaterbeleid'. Het toetsingskader voor de afweging van de bij het grondwaterbeheer betrokken belangen in het kader van bedoelde vergunningverlening is opgenomen in bijlage 7 van het Waterplan. Het Regionaal Waterplan is op 8 juli 2016 in werking getreden.

Beoordeling

De vergunning was in 2014 verleend voor een periode van maximaal drie jaar. De reden voor deze beperking in de geldigheidsduur was gelegen in het feit dat de grondwateronttrekking en -retournering in strijd zijn met het provinciaal beleid, alsmede de doelstelling zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet. Het open bodemenergiesysteem was op het moment van de vergunningaanvraag in 2014 al zonder vergunning gerealiseerd. De bronnen van het systeem zijn gerealiseerd in het eerste watervoerende pakket, terwijl volgens provinciaal beleid in glastuinbouwgebieden dient te worden uitgeweken naar een dieper watervoerend pakket. Verder is uit de ten behoeve van de aanvraag voor de vigerende vergunning uitgevoerde effectenstudie gebleken dat het open bodemenergiesysteem aan de Monsterseweg 28-50 een negatieve invloed heeft op het nabijgelegen open bodemenergiesysteem van Kwekerij A.G. Boers. Het maximaal energetisch verlies van dat bodemenergiesysteem is berekend op 6 %. Het maximale energetische verlies is 11% als de twee andere bodemenergiesystemen van Fa. J.W. Knoppert & Zn (aan de Bloemenlaan 2 en Monsterseweg 123) ook worden meegenomen. Omdat het tijd kost om een alternatief

voor de verwarming en koeling van het kassencomplex te zoeken en te realiseren, werd het per direct laten uitschakelen van het bodemenergiesysteem een onredelijk zware maatregel geacht. Hierbij werd meegewogen dat het nabijgelegen bodemenergiesysteem van Kwekerij A.G. Boers ondanks de negatieve beïnvloeding en de bijbehorende schade op dat moment wel kon voorzien in de klimaatbeheersing en er op het moment van vergunningverlening verder geen functies binnen het eerste watervoerende pakket waren die door het bodemenergiesysteem beïnvloed konden worden. Het werd dan ook redelijk gevonden de aanvrager tijd te geven om een alternatief te zoeken en realiseren. Deze afweging heeft geresulteerd in de tijdelijke vergunning voor een periode van drie jaar.

Afweging verlenging geldigheidstermijn vergunning in mei 2017

In bijlage 7 van het Waterplan is het volgende opgenomen: 'Om interactie met functies in het eerste watervoerende pakket te voorkomen, moeten open bodemenergiesystemen in stedelijk en glastuinbouwgebied in principe uitwijken naar een dieper gelegen watervoerend pakket.' De term 'in principe' is uitgewerkt in de Beleidsregel open bodemenergiesystemen in bodemenergieplannen Zuid-Holland 2016 (voorheen was dit uitgewerkt in het Toetsingskader vergunningverlening bodemenergie uit 2011). Indien in een bodemenergieplan een integrale afweging is gemaakt van de mogelijkheden en belemmeringen in het eerste watervoerend pakket, kan afgeweken worden van het principe-uitgangspunt dat open bodemenergiesystemen in het stedelijke gebied en in glastuinbouwgebied moeten uitwijken naar een dieper watervoerend pakket.

De tijdelijke vergunning voor het open bodemenergiesysteem verliep op 3 juni 2017. Dit zou betekenen dat het bodemenergiesysteem op 4 juni 2017 buiten werking zou moeten zijn gesteld en dat conform vergunningvoorschriften het systeem dan zou moeten zijn ontmanteld en de bronnen zouden moeten zijn afgedicht. In het voorjaar van 2017 was de gemeente Westland echter bezig met het (laten) opstellen van een bodemenergieplan voor een groot deel van het glastuinbouwgebied in de gemeente Westland. De locatie van het open bodemenergiesysteem van Fa. J.W. Knoppert & Zn is gelegen binnen het gebied waarvoor de gemeente bezig was met het opstellen van het bodemenergieplan. Er bestond dus de mogelijkheid dat op basis van een integrale afweging zou worden gesteld dat op bepaalde plaatsen in het Westland toch bodemenergiesystemen in het eerste watervoerende pakket zouden kunnen worden toegestaan. Mogelijk gold dit dan ook voor het open bodemenergiesysteem aan de Bloemenlaan 2. In mei 2017 was nog geen (concept)rapportage gereed, maar de verwachting was niet dat deze nog lang op zich zou laten wachten. Binnen enkele maanden na mei 2017 zou dus duidelijk moeten worden of eventueel de mogelijkheid zou ontstaan dat het bodemenergiesysteem aan de Monsterseweg 28-50 voor wat betreft de ligging in het eerste watervoerende pakket beleidsmatig gezien zou kunnen worden toegestaan.

Naar aanleiding van de ontwikkelingen rond het bodemenergieplan hebben wij in mei 2017 het volgende geconcludeerd. Wij hebben aangegeven niet verantwoordelijk te zijn voor (de planning van) het opstellen van het bodemenergieplan. Verder hebben wij aangegeven van mening te zijn dat Fa. J.W. Knoppert & Zn binnen een periode van drie jaar meer werk had kunnen maken van het zoeken naar een oplossing voor de niet toegestane ligging van het open bodemenergiesysteem in het eerste watervoerende pakket. Wij achtten, gezien de ontwikkelingen rond het bodemenergieplan, het per 4 juni 2017 laten uitschakelen van het bodemenergiesysteem echter een onredelijk zware maatregel. Wij waren dan ook van mening dat de geldigheid van de vergunning gezien die ontwikkelingen eenmalig kon worden verlengd tot 31 december 2017. Bij onze afweging is meegenomen dat er op dat moment nog steeds geen functies binnen het eerste watervoerende pakket waren die door het bodemenergiesysteem beïnvloed zouden kunnen worden, en dat het nabijgelegen bodemenergiesysteem van Kwekerij A.G. Boers ondanks de negatieve beïnvloeding en de bijbehorende schade op dat moment wel nog steeds kon voorzien in de klimaatbeheersing. Voor wat betreft de verlenging van de geldigheidsduur hebben wij wel opgemerkt dat wij

niet voornemens zijn de vergunning nogmaals te verlengen, mocht het opstellen en vaststellen van het bodemenergieplan worden vertraagd. Op grond van vorenstaande afwegingen hebben wij op 22 mei 2017 éénmalig de geldigheidsduur van de vergunning verlengd tot 31 december 2017.

Afweging verlenging geldigheidstermijn vergunning tot 31 december 2018

Op 13 december 2017 heeft DLVge te Bleiswijk, namens Fa. J.W. Knoppert & Zn, een wijziging van de op 22 mei 2017 gewijzigde Waterwetvergunning van 2 juni 2014 aangevraagd. Reden van het verzoek is het nog steeds lopende traject rond het opstellen van het bodemenergieplan.

Met betrekking tot de stand van zaken rond het opstellen van het bodemenergieplan merken wij het volgende op. In mei 2017 was bekend dat de gemeente Westland bezig was met het opstellen van een bodemenergieplan. De verwachting was destijds dat binnen korte termijn (enkele maanden) het bodemenergieplan gereed zou zijn en daarmee duidelijk zou worden of er al dan niet een andere invulling van het beleid naar aanleiding van een bodemenergieplan zou kunnen komen waarbij bodemenergiesystemen in (een gedeelte van) de gemeente Westland in het eerste watervoerende pakket zouden kunnen worden toegestaan. Hiermee zou dan ook duidelijk worden of ook het bodemenergiesysteem van Fa. J.W. Knoppert & Zn alsnog zou voldoen aan het beleid en de mogelijkheid zou ontstaan deze voor onbepaalde tijd te legaliseren. In ons besluit hebben wij toen al opgemerkt dat wij niet verantwoordelijk te zijn voor (de planning van) het opstellen van het bodemenergieplan en dat wij niet voornemens zijn de vergunning nogmaals te verlengen, mocht het opstellen en vaststellen van het bodemenergieplan worden vertraagd.

Op 7 december 2017 hebben wij per e-mailbericht van de gemeente Westland vernomen dat het college van B&W van de gemeente in afwachting van het Masterplan COASTAR heeft besloten het bodemenergieplan vooralsnog aan te houden. Binnen het COASTAR project wordt de haalbaarheid onderzocht van grootschalige zoetwaterinfiltratie in de bodem in het eerste watervoerende pakket. Deze infiltratie zou moeten zorgen voor voldoende beschikbaarheid van zoetwater voor zowel drinkwater- als gietwatervoorziening, het tegengaan van verzilting, het beperken van bodemdaling en het leveren van een bijdrage aan de oplossing voor piekwaterberging. Het project COASTAR bevindt zich nog in de onderzoeksfase en levert naar verwachting de eerste helft van 2018 een masterplan op over de praktische en financiële haalbaarheid en het al dan niet toepassen van COASTAR.

Er doet zich nu toch de situatie voor waarin het opstellen van het bodemenergieplan wordt vertraagd. Binnen de verwachte termijn is er dus geen concreet zicht op legalisatie gekomen. De gemeente Westland geeft nu aan dat in de eerste helft van 2018 het Masterplan COASTAR zou moeten worden opgeleverd. Allereerst merken wij hierover op dat het opstellen van dit Masterplan een zeer grootschalig onderzoek betreft. De nu genoemde planning lijkt ons derhalve niet reëel. Daarnaast wordt niet verwacht dat het Masterplan zelf zal leiden tot een concrete invulling en afweging van alle belangen in het Westland, het betreft slechts een onderzoek naar de praktische en financiële haalbaarheid. Na het opstellen van het Masterplan zijn er meerdere scenario's mogelijk, maar onze verwachting is dat er geen sprake zal zijn van een snelle vaststelling van het bodemenergieplan. Als het COASTAR project (mogelijk) levensvatbaar is, dan zal dit een vervolg krijgen. Gezien het grote aantal betrokken partijen, alsmede de schaalgrootte van het project, zal het lang duren voordat op lokale schaal duidelijkheid zal komen over de impact en gevolgen van het COASTAR project. Pas daarna zou een vervolg kunnen worden gegeven aan het bodemenergieplan. Er is derhalve zowel op dit moment als in de nabije toekomst geen sprake van concreet zicht op een bodemenergieplan voor het Westland. Omdat de inhoud van een mogelijk bodemenergieplan ook zeker nog niet vaststaat, is er ook zeker nog geen concreet zicht op een andere invulling van het beleid naar aanleiding

van een bodemenergieplan, waardoor het bodemenergiesysteem alsnog zou kunnen voldoen aan het provinciaal beleid.

Met betrekking tot het verzoek van Fa. J.W. Knoppert & Zn tot het verlengen van de geldigheidsduur van de vergunning tot 31 december 2018 merken wij verder het volgende op. Zoals hierboven al aangegeven zijn de grondwateronttrekking en -retournering in strijd met het provinciaal beleid, alsmede de doelstelling zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet. De reden dat voor de grondwateronttrekking en -retournering toch een tijdelijke vergunning voor een periode van drie jaar werd verleend, is dat het per direct laten uitschakelen van het bodemenergiesysteem een onredelijk zware maatregel werd geacht. Afweging hierbij was dat het tijd kost om een alternatief voor de verwarming en koeling van het kassencomplex te zoeken en realiseren. Het werd dan ook redelijk gevonden Fa. J.W. Knoppert & Zn de tijd hiervoor te geven. Deze periode van drie jaar is inmiddels verstreken. Fa. J.W. Knoppert & Zn heeft hiermee al voldoende tijd gehad om een alternatief te zoeken en realiseren. Dat, zoals het zich laat aanzien, deze periode niet is benut voor het actief zoeken en realiseren van een alternatief, komt voor rekening en risico van Fa. J.W. Knoppert & Zn. Gezien de ruime periode die al is gegund, is het geven van een termijn om een alternatief te zoeken dus geen afweging meer voor het al dan niet verlengen van de geldigheidsduur van de vergunning.

Conclusie

Op grond van de vigerende vergunning en de aanvraag tot wijziging van de vergunning komen wij tot de conclusie dat de grondwateronttrekking en -retournering in strijd zijn met het provinciaal beleid, alsmede de doelstelling zoals bedoeld in artikel 2.1 van de Waterwet. Omdat er op dit moment geen concreet zicht is op een andere invulling van het beleid naar aanleiding van een bodemenergieplan, waardoor een mogelijkheid zou kunnen ontstaan het bodemenergiesysteem voor onbepaalde tijd te legaliseren, zijn wij van mening dat de geldigheidsduur van de vigerende vergunning niet verder kan worden verlengd.